

Tyresö kommun
SBF
Sophia Norrman Winter
Planarkitekt
08-57829202
sophia.norrman.winter@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2014-09-17

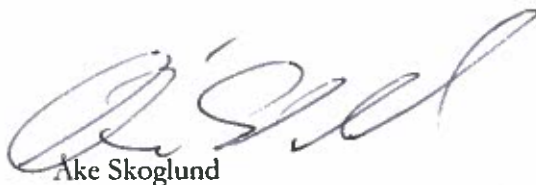
1 (4)

Diarienummer
2014 KSM 0784

Länsstyrelsen i Stockholms län
Enheten för kulturmiljö och bostadsstöd
Diariernr: 4322-22114-2014

Yttrande "Ansökan om tillstånd för ändring av byggnadsminne"

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Åke Skoglund
Chef Samhällsbyggnadsförvaltningen

Sophia Norrman Winter
Planarkitekt

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit Nordiska museets "Ansökan om tillstånd för ändring av byggnadsminne" inkommen till länsstyrelsen 2014-06-17, för yttrande. Nordiska museet anför problem med vandalism som skäl till att ett staket behövs.

Kommunen motsätter sig den inkomna ansökan för staket i parken av skäl som hänför sig till kulturmiljövärden, strandskydd och ekologiska värden, parkens

Bilaga 1: Staketets sträckning, karta

tyresö kommun

betydelse för allmänheten mm. Förvaltningen har inhämtat synpunkter till yttrandet från kultur- och fritidsförvaltningens tjänstemän.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen har mottagit Nordiska museets ”Ansökan om tillstånd för ändring av byggnadsminne” inkommen till länsstyrelsen 2014-06-17, för yttrande.

Nordiska museet anför problem med vandalism som skäl till att ett staket behövs. Se bifogad karta för staketets sträckning.

Kommunen motsätter sig den inkomna ansökan för staket i parken av följande skäl:

- Kulturhistoriska värden

Att uppföra ett staket som skär av och delar upp den engelska landskapsparken är att ta bort stora delar av de upplevelsevärden som finns. Den historiska läsbarheten i landskapet riskerar att skadas på ett allvarligt sätt.

Tyresö slott med park är byggnadsminne och riksintresse för kulturmiljövärden i Sverige, hela anläggningen är således av nationellt intresse. Parken är anlagd under 1700-talet efter ritningar av trädgårdsarkitekten Fredrik Magnus Piper, som en av arkitektens första anläggningar i Sverige. Fredrik Magnus Piper hade studerat trädgårdsarkitektur utomlands och kom att föra hem landskapsparken som trädgårdsideal till Sverige. Arkitekten anlätades senare av Gustav III för anläggandet av engelska parker vid Drottningholm och Haga bl. a. Dessa parker är välbesökta, älskade och helt öppna för allmänheten. Landskapsparken vid Tyresö slott har således också trädgårdshistoriska och arkitekturhistoriska värden. Slott och park är en enhet som ska läsas och förstås i ett sammanhang, detta sammanhang finns än idag och har t o m stärkts i och med att byggnadsminnet utökades med ekonomibyggnaden Trädgårdsmästarbostaden häromåret. Att uppleva slott och park som en helhet, en gestaltad natur, med utblickar mot det kringliggande mer vilda landskapet är ett av den engelska landskapsparkens grundtema som här riskerar att gå omintet av ett staket som inte har någon som helst historisk grund. Kommunen anser därmed att de kulturhistoriska värdena kommer att påverkas allvarligt med föreslaget staket.

- **Strandskydd**

Delar av området där staketet är tänkt att uppföras omfattas av strandskydd. Det krävs dispens från strandskyddet för uppförande av staket i området som omfattas av strandskydd. För att kunna ge dispens krävs det att två förutsättningar ska vara uppfyllda: Det ska dels finnas så kallade särskilda skäl enligt MB 7 kap 18 c § och dels ska syftet med strandskyddet inte påverkas, dvs djur- och växtlivet ska inte påverkas på ett oacceptabelt sätt och allmänhetens tillgång till strandområdet ska inte försämrats.

Bygglovenheten gör bedömningen att staketer inte uppfyller de kriterier som behövs för att en dispens ska kunna ges, eftersom syftet med strandskyddet inte längre kan anses uppfyllas, då staketet bedöms ge en avhållande effekt för allmänhetens tillgång till området.

- **Natur:**

Kommunen befarar att det täta staketet kommer påverka det vilda djurlivets rörlighet i parken på ett negativt sätt.

- **Tyresö slotts betydelse för allmänheten**

Tyresö slott och park utgör hjärtat i bygdens historia och är en fantastisk rekreationsmiljö för både tyresöbor och tillresta.

Kommunen arrangerar återkommande program och kulturaktiviteter i området då man vinnlägger sig om att lyfta fram slottsområdets historia, se t ex Slottets dag, diverse program kring Prins Eugen, Tyresö medeltidsdagar, olika vandringar och naturguidningar med kulturhistoriska teman, teater, musik och föredrag.

Kommunen är mycket angelägna om att även i fortsättningen kunna förmedla berättelsen om Tyresö historia till tyresöborna utan staket som hindrar tillgängligheten till slottsområdet.

- **Tillgänglighet för allmänheten**

Ett staket drar ned på områdets inbjudande karaktär eftersom ett staket begränsar människors möjligheter till att kunna röra sig fritt.

- **Slutligen**

Ett staket av den typ som föreslås i Nordiska museets ansökan medför utan tvivel en påtaglig skada på riksintresset eftersom det syftar till att avvisa och begränsa istället för att stärka och berika kulturmiljön. Läsbarhet och sammanhanget i den kulturhistoriska miljön skadas och kommunen ser en risk att denna åtgärd kan följas av andra, liknande åtgärder.

Det är vår förhoppning att det går att hitta andra åtgärder för att förhindra vandaliseringen av området.

BILAGA 1

Röd markering - stängseldragning

